

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 525/2025-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **AUTO ROTOS – ROZBORA s.r.o.**, Račianska 184/B, Bratislava, IČO 35 918 519, zastúpenej LEGAL & CORP s. r. o., Gajova 11, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave (pôvodne Krajského súdu v Bratislave) v konaní vedenom pod sp. zn. BA-1S/47/2020 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. BA-1S/47/2020 (predtým Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1S/47/2020) **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Správnemu súdu v Bratislave **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. BA-1S/47/2020 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie **2 750 eur**, ktoré jej **j e** Správny súd v Bratislave **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Správny súd v Bratislave **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania **385,84 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Uznesením č. k. I. ÚS 525/2025-16 z 25. augusta 2025 Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľky, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Správneho súdu v Bratislave (ďalej aj „správny súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. BA-1S/47/2020 (ďalej len „napadnuté konanie“). Navrhuje tiež prikázať správne mu súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov, priznať sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie 8 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti (napísanej s chybami), jej príloh a ostatného spisového materiálu vyplýva, že sťažovateľka 12. februára 2020 podala na pôvodne príslušnom Krajskom súde v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) správnu žalobu, ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 102836768/2019 z 10. decembra 2019 [§ 177 a nasl. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“)] a žiadala tiež priznanie odkladného účinku správnej žalobe. S uvedením chronologického priebehu napadnutého konania tvrdí, že po vykonaní prvotných procesných úkonov doručovania žaloby a vyjadrení strán sporu (správne účastníkov konania, pozn.) krajský súd opakovane rozhodol o zamietnutí jej návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe (uznesenie č. k. 1S/47/2020-63 z 12. mája 2020 a uznesenie č. k. 1S/47/2020-105 z 31. júla 2020) a od júla 2020 nebol zo strany konajúceho súdu urobený žiadny relevantný úkon smerujúci k rozhodnutiu vo veci samej, napadnuté konanie ku dňu podania ústavnej sťažnosti trvá viac ako 5 rokov. Je toho názoru, že vec nie je právne ani fakticky zložitá, v konaní nie je potrebné náročné dokazovanie, svojím správaním doterajšiu dĺžku napadnutého konania nezapríčinila, všetky svoje procesné povinnosti splnila riadne a včas. Výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje neefektívnou činnosťou vo veci konajúcich súdov, ktoré sú zodpovedné za neprimeranú dĺžku napadnutého konania, a to najmä tým za 46 mesiacov vec nielen meritórne nerozhodli, ale prvé pojednávanie vo veci nariadili na termín až po takmer 52 mesiacoch od podania žaloby (uvedené tvrdenie sťažovateľky je zmätočné s ohľadom na celkovú dĺžku konania 60 mesiacov, na ktorú poukazuje v inej časti ústavnej sťažnosti, pozn.).

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka namieta nečinnosť správneho súdu (predtým krajského súdu), ktorý vo veci nerozhodol ani viac ako päť rokov od podania správnej žaloby, keď od konca júla 2020 nebol zo strany konajúceho súdu urobený žiadny relevantný úkon smerujúci k rozhodnutiu vo veci samej. Predmetnú vec nepovažuje za právne zložitú, v konaní nie je potrebné náročné dokazovanie a ona svojím správaním doterajšiu dĺžku napadnutého konania nezapríčinila, keď všetky svoje procesné povinnosti splnila riadne a včas. Výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia

odôvodňuje doterajšou dĺžkou sporu s poukazom na absolútnu nečinnosť správneho súdu od júla 2020 až dosiaľ, ako aj na predmet súdneho sporu, ktorého výsledok môže mať dopad na jej podnikateľskú činnosť a príjmy z nej.

III.

Vyjadrenie správneho súdu

4. Správny súd sa k ústavnej sťažnosti vyjadril prostredníctvom predsedníčky súdu podaním sp. zn. 1SprV/280/2025 z 11. septembra 2025, v ktorom sa stotožnila s vyjadrením zákonného sudcu, ktorému bola vec pridelená v zmysle Rozvrhu práce Správneho súdu v Bratislave a jeho Dodatku č. 1 od 1. júna 2023 a ktorú fyzicky prevzal 14. júna 2023. Po zhrnutí zrealizovaných procesných úkonov, keď 16. decembra 2022 došlo aj k čiastočnému späťvzatiu správnej žaloby, naposledy bolo doručené vyjadrenie žalobcu žalovanému (18. februára 2025) a správne mu súdu (24. júla 2025), pričom termín pojednávania, resp. verejného vyhlásenia rozsudku zatiaľ určený nie je, uviedol, že v súdnom oddelení 6S je v súčasnosti celkovo viac ako 600 nerozhodnutých právnych vecí a predmetnej právnej veci predchádza u a u neho ako sudcu spravodajcu viacero iných skôr napadnutých vecí. V tejto súvislosti dal do pozornosti, že medzi prerozdelenými spismi prevzatými z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre v senáte 6S boli aj také právne veci, ktoré bolo nevyhnutné vybavovať prednostne, keďže bol správnym žalobám v predmetných právnych veciach priznaný odkladný účinok a že pri nariadovaní ústnych pojednávanií alebo termínov verejných vyhlásení rozsudkov mali prednosť veci, ktoré napadli na súd časovo skôr ako predmetná právna vec alebo boli v systéme sledovania.

5. Zároveň predsedníčka správneho súdu tiež upriamila pozornosť na zásadnú personálnu poddimenzovanosť majúcu vplyv na rýchlosť konania, keď správny súd má z celkového počtu 44 miest sudcov obsadených len 37 miest sudcov, z ktorých 33 je aktívnych, a k 1. júnu 2023 prevzal 5766 nerozhodnutých vecí zo správnych kolégií Krajského súdu v Bratislave, Trnave a Nitre.

6. Ústavný súd nepovažoval za účelné vyzývať sťažovateľku na podanie repliky k vyjadreniu správneho súdu, keďže jeho obsah nevedol k pochybnostiam o potrebe vyhovieť ústavnej sťažnosti v jej esenciálnej podstate (porušenie označených práv).

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, lebo na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci [§ 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

8. Účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným

rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (napr. I. ÚS 32/2025, II. ÚS 10/2025, IV. ÚS 37/2025).

9. K povinnosti správneho súdu a jeho sudcu konať rýchle a hospodárne vyplývajúcej z § 5 ods. 7 Správneho súdneho poriadku v spojení s čl. 17 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý je premietnutý aj do § 5 ods. 1 SSP (pozri napr. I. ÚS 639/2024, I. ÚS 481/2024, II. ÚS 169/2024, IV. ÚS 222/2021).

10. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľa.

11. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, predmetom napadnutého konania je správna žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky, ktorá patrí k bežnej rozhodovacej činnosti správneho súdu a podľa názoru ústavného súdu nevykazuje ani právnu, ani skutkovú zložitost' a opak nevyplýva ani z vyjadrenia správneho súdu. Predmet konania zároveň nepatrí do kategórie prípadov, ktoré si v zmysle judikatúry ESLP svojou povahou vyžadujú osobitnú rýchlost' konania.

12. V správaní s'ťažovateľky neboli zistené skutočnosti, ktoré by negatívne vplývali na celkovú dĺžku napadnutého konania.

13. Krajský súd od apríla do júna 2020 realizoval procesné úkony doručovania podľa § 105 – § 106 SSP a 12. mája 2020 a 31. júla 2020 rozhodol o nepriznaní odkladného účinku správnej žalobe. Následne ostal nečinný dva a pol roka až do prechodu súdnictva na správny súd, ktorý od prevzatia veci novým zákonným sudcom 14. júna 2023 zatiaľ nenariadil vo veci termín pojednávania ani termín verejného vyhlásenia rozsudku a jeho nečinnost' tak trvá takmer dva roky.

14. Ústavný súd uznáva, že dĺžka konania bola ovplyvnená implementáciou tzv. súdnej mapy a s tým súvisiacou reorganizáciou súdnej sústavy spojenou s prechodom právomocí na správne súdy a, uvedomuje si skutočnosť, že podstatnú časť zisteného obdobia nečinnosti možno pripísať aj krajskému súdu. V tejto súvislosti pripomína, že vzhľadom na nadobudnutie účinnosti tzv. súdnej mapy v intenciách zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení za prípadné priet'ahy v konaní, ktoré vznikli počas konania pred krajským súdom, t. j. pred zriadením správneho súdu, už zodpovedá správny súd ako orgán verejnej moci, na ktorý prešiel výkon súdnictva vo veci s'ťažovateľky (I. ÚS 556/2023, I. ÚS 372/2023).

15. Ústavnému súdu je rovnako známe, že správny súd je v súčasnosti personálne poddimenzovaný a je mu známy aj vysoký počet nevybavených konaní, ktorý na správny súd prešiel v dôsledku reorganizácie súdnictva. Priet'ahy v konaní však nemožno ospravedlniť všeobecne známou preťaženosťou sudcov ani množstvom procesných úkonov sudcu; je totiž vecou štátu, aby organizoval svoje súdnictvo tak, aby princípy súdnictva zakotvené v ústave i dohovore boli rešpektované, a prípadné nedostatky v tomto smere nemôžu ísť na ťarchu občanov, ktorí

od súdu právom očakávajú ochranu svojich práv v primeranej dobe. Nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa na tento účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote (porov. napr. I. ÚS 693/2024, IV. ÚS 385/2024).

16. Pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ústavný súd neposudzuje subjektívnu zodpovednosť za prieťahy v danom spore, ale postup súdu, a teda nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou), alebo postupom konkrétneho sudcu (I. ÚS 693/2023).

17. Ústavný súd preto s prihliadnutím na celkovú dobu trvania napadnutého konania, ako aj na dlhodobú nečinnosť správneho (resp. krajského) súdu, dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným prieťahom. Na tomto základe rozhodol, že postupom správneho súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadost'učinenia

18. Keďže v napadnutom konaní správny súd zatiaľ nerozhodol, hoci po podaní ústavnej sťažnosti je viditeľná snaha správneho súdu vo veci konať, ústavný súd v súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde formuloval príkaz konať bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

19. Sťažovateľka si v ústavnej sťažnosti uplatnila nárok na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia 8 000 eur. Ústavný súd vzhľadom na okolnosti posudzovanej veci považoval za vhodné priznať jej v zmysle s čl. 127 ods. 3 ústavy a § 135 zákona o ústavnom súde finančné zadost'učinenie, majúc pritom na pamäti, že jeho cieľom je zmiernenie ujmy pocit'ovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu. Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

20. Pri ustálení sumy finančného zadost'učinenia priznaného sťažovateľke ústavný súd prihliadal primárne na celkovú dĺžku napadnutého konania (takmer päť rokov) a fakt, že doteraz prebieha iba na jednej inštancii sústavy správnych súdov, pričom súčasne zohľadnil aj enormnú zaťaženosť a personálnu poddimenzovanosť správneho súdu po jeho vzniku (keď prevzal všetku agendu správneho súdnictva z troch krajských súdov) hraničiacu so schopnosťou zabezpečiť v relevantnom čase jeho riadny chod [porov. I. ÚS 146/2025, I. ÚS 693/2024, IV. ÚS 471/2012 (ZNaU č. 29/2013)]. Vzhľadom na uvedené považoval za primerané priznať sťažovateľke finančné zadost'učinenie 2 750 eur (bod 3 výroku tohto nálezu), prihliadnuc na skutočnosť, že vo veci zatiaľ nie je nariadené pojednávanie ani určený termín verejného vyhlásenia rozsudku a že príslušný zákonný sudca má vo svojom súdnom oddelení pridelených 600 nevybavených vecí. Vo zvyšku

požadovaného primeraného finančného zadost'učinenia ústavnej s'ťažnosti s'ťažovateľky nevyhovelo (bod 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

21. Ústavný súd priznal s'ťažovateľke podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde náhradu trov konania celkom v sume 385,84 eur (bod 4 výroku tohto nálezu), nie v sume 926,01 eur, ako si ju právny zástupca s'ťažovateľky uplatnil.

22. Výška trov právneho zastúpenia pritom vychádza z § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Advokátovi podľa vyhlášky patrí náhrada trov konania za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2025 (príprava a prevzatie právneho zastúpenia a podanie ústavnej s'ťažnosti) v hodnote 2 x 371 eur a režijný paušál 2 x 14,84 eur, spolu 771,68 eur. Ústavný súd náhradu trov s'ťažovateľky nezvýšil podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) pretože právny zástupca síce tvrdil, že je platiteľom tejto nepriamej dane, avšak osvedčenie o registrácii DPH nepredložil. Inak správna výška trov konania pri 23 % DPH by predstavovala sumu spolu 949,17 eur, právny zástupca s'ťažovateľky si ale vyčíslil náhradu trov konania pred ústavným súdom na 926,01 eur. Požadovanú sumu trov právnej služby bez DPH okrem toho ústavný súd skrátil na polovicu za chyby a nepresnosti v ústavnej s'ťažnosti, keď musel s'ťažovateľku vyzývať aj na opravu petitu ústavnej s'ťažnosti. Ústavný súd v tejto súvislosti zároveň dáva do pozornosti, že § 73 zákona o ústavnom súde svojou štruktúrou (vzťah odseku 1 a 3) právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom nestavia do nárokovateľnej polohy (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 238/2021, I. ÚS 100/2024).

23. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je správny súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu s'ťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. septembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu